

Ogólny schemat kontroli wynikający z zapisów ustawy Prawo probiercze (Dz. U. z 2019 r. poz. 129, z późn. zm.)

Zgodnie z art. 37 w związku z art. 38 oraz art. 28 ustawy z dnia 1 kwietnia 2011 r. Prawo probiercze (Dz. U. z 2019 r. poz. 129, z późn. zm.) organy administracji probierczej sprawują nadzór nad przestrzeganiem przepisów ww. ustawy. Uprawnieni pracownicy okręgowych urzędów probierczych przeprowadzają kontrole w miejscach prowadzenia przetwórstwa, naprawy oraz obrotu wyrobami z metali szlachetnych. Kontrolujący, po okazaniu pisemnego upoważnienia oraz legitymacji, są uprawnieni do:

1. dokonywania oględzin wyrobów z metali szlachetnych wprowadzonych do obrotu;
2. badania dokumentów oraz zbierania ustnych i pisemnych wyjaśnień w sprawach objętych zakresem kontroli;
3. zabezpieczania wyrobów z metali szlachetnych;
4. gromadzenia oraz zabezpieczania dowodów naruszenia przepisów ustawy;
5. nakładania grzywnien w drodze mandatu karnego albo kierowania wniosków do ukaranie do właściwego organu orzekającego w sprawach o wykroczenie.

Treść upoważnień określa art. 49 ust. 7 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą upp”.

Zgodnie z treścią art. 48 ust. 1 i 3 ustawy upp organy administracji probierczej zawiadamiają przedsiębiorcę o zamiarze przeprowadzenia kontroli w zakresie przestrzegania obowiązków wynikających z ustawy Prawo probiercze. Kontrolę wszczyna się nie wcześniej niż po upływie 7 dni i nie później niż przed upływem 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli. Jeżeli kontrola nie zostanie wszczęta w terminie 30 dni od dnia doręczenia zawiadomienia, wszczęcie kontroli wymaga ponownego zawiadomienia. Dodatkowo na wniosek przedsiębiorcy kontrola może być wszczęta przed upływem 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia. Natomiast zgodnie z art. 48 ust. 5 ustawy upp, czynności kontrolne związane z pobieraniem próbek i dokonywaniem oględzin, w tym pojazdów, lub dokonywaniem pomiarów, mogą być przeprowadzane przed upływem terminu 7 dni od dnia doręczenia zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli.

W przypadku wszczęcia kontroli, przedsiębiorca jest obowiązany niezwłocznie okazać kontrolującemu książkę kontroli - art. 57 ust. 6 ustawy upp.

W trakcie przeprowadzania kontroli kontrolujący sprawdzają stopień przestrzegania przepisów ustawy Prawo probiercze zgodnie z zakresem kontroli.

W przypadku stwierdzenia naruszenia przepisów ww. ustawy przewodniczący zespołu kontrolującego na podstawie upoważnienia organu administracji probierczej wydaje w jego imieniu::

1. postanowienie o zabezpieczeniu wyrobów z metali szlachetnych jeśli autentyczność cech probierczych i/lub świadectw badania budzi wątpliwość, z jednoczesnym poleceniem dostarczenia ich do właściwego okręgowego urzędu probierczego w celu wykonania ekspertyzy;
2. decyzję administracyjną o wycofaniu z obrotu wyrobów nieoznaczonych cechami probierczymi bądź nieposiadających świadectw badania z jednoczesnym poleceniem dostarczenia ich do właściwego okręgowego urzędu probierczego w celu zbadania i oznaczenia cechami probierczymi albo wydania świadectw badania.

Po zakończeniu czynności kontrolnych sporządza się protokół kontroli, którego treść jest określona w art. 42 ust. 2 ustawy Prawo probiercze. Protokół kontroli sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden otrzymuje kontrolowany przedsiębiorca, albo osoba przez niego upoważniona.

Zgodnie z art. 37 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo probiercze, organ administracji probierczej zarządzający kontrolę, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, sporządza zalecenia pokontrolne, które przekazuje kontrolowanemu oraz sprawdza stan ich realizacji.

Uwaga. Zgodnie z art. 51 ust. 3a upp, za zgodą przedsiębiorcy kontrola lub poszczególne czynności kontrolne mogą być przeprowadzone w sposób zdalny za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 1041) lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344), jeżeli może to usprawnić prowadzenie kontroli lub przemawia za tym charakter prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej.